

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗУМНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

1051 София, ул. "Триадница" № 2, тел. 8119443, факс 988 44 05, www.mlsp.government.bg

ДО

Г-Н ЕВГЕНИ ТАНЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № 5/к.д. 4/2010 от 05.03.2010 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТАНЧЕВ,

С определение от 4 март 2010 г. Конституционният съд допуска за разглеждане по същество искане за установяване на противоконституционност на чл. 59, ал. 12 и чл. 59в от Закона за здравното осигуряване (330) и конституира като заинтересована страна по делото министъра на труда и социалната политика.

С оглед на дадената възможност за представяне на писмено становище по делото, моля съдът да има предвид следното:

1. По разпоредбата на чл. 59, ал. 12 от 330:

Разпоредбата на чл. 59 от 330 е създадена с § 38, т. 3 от Закона за изменение и допълнение на 330 (обн., ДВ, бр. 101/2009 г.). Тя регламентира най-общо договорите за оказване на медицинска помощ (страни, форма, условия за сключване и прекратяване на договора). Въз основа на сключените договори средствата от задължителни здравноосигурителни вноски се разходват за заплащане на медицинската помощ, оказана от изпълнителите на медицинска помощ, страна по договорите. В ал. 10 е предвидено условието, че всяко лечебно заведение за болнична помощ може да сключи договор по ал. 1 само за тази дейност за оказване на болнична медицинска помощ по

чл. 45, за която има специалист/и, работещ/и на основен трудов договор. В мотивите към законопроекта е посочено, че неговата цел е "изрично да регламентира хипотезите, в които директорът на РЗОК има право да откаже сключване на споразумение с изпълнител на медицинска помощ. Директорът на РЗОК в условията на оперативна самостоятелност ще взема решения за сключване на споразумения с лечебните заведения, които в най-голяма степен осигуряват на гражданите достъпност и качество на медицинската помощ". Считаме, че изискването на чл. 59, ал. 10 от 330 съответната дейност за оказване на болнична медицинска помощ да се осъществява от специалист/и, работещ/и на основен трудов договор за да бъде сключен договор за нея, осигурява на гражданите достъпност и качество на медицинското обслужване. Алинея 12 на чл. 59, чието установяване на противоконституционност се иска, предвижда, че лечебните заведения за болнична помощ, които не отговарят на условията по ал. 10, могат да сключват трудов договор за допълнителен труд по Кодекса на труда с медицински специалисти, осъществяващи дейност в болнични структури без легла, за изброените в нея специалности (т. 1 - 5). Двете разпоредби са пряко свързани, като втората всъщност въвежда изключение - "облекчен режим" за лечебните заведения за болнична помощ, които не могат да осигурят осъществяването на съответната дейност със специалист/и, работещ/и на основен трудов договор. От тази гледна точка, не би могло да се възприеме твърдението, че "това изискване влиза в противоречие с конституционното право на гражданите на достъпна медицинска помощ", дори напротив, то гарантира достъпността на медицинската помощ. Не е обосновано и твърдението, че се създава неравнопоставеност между лекарите от специалностите по т. 1 - 5, които имат право на трудов договор за допълнителен труд по Кодекса на труда, и другите лекари-специалисти. Очевидно, вносителите на искането за установяване на противоконституционност на разпоредбата я възприемат като забрана за лекарите, които не притежават някоя от посочените специалности, да полагат труд по допълнителен трудов договор. Тълкуването ѝ в този смисъл е неправилно, тъй като тя по никакъв начин не ограничава възможностите на тези лекари чрез допълнителен трудов договор да осъществяват лечението на гражданите. Поради това, не може да се възприеме твърдението, че чл. 59, ал. 12 от 330 създава ограничения на трудовите права на лекарите, основани на образование.

В заключение, не считаме, че разпоредбата на чл. 59, ал. 12 от 330 е противоконституционна. Напротив, тя създава гаранция за лечебните заведения, че дори когато осъществяват съответната дейност със специалист/и, работещ/и по трудов договор за допълнителен труд, а не на основен трудов договор, каквото е изискването на ал. 10 на чл. 59, те ще отговарят на условието за сключване на договор за оказване на медицинска помощ, следователно не се накърнява правото на достъпна медицинска помощ. Разпоредбата не накърнява и трудовите права на лекарите, тъй като тя по никакъв начин не забранява полагането на труд по допълнителен трудов договор. Освен това, евентуалното ѝ обявяване за противоконституционна означава, че разпоредбата няма да се прилага, но ще продължи да се прилага чл. 59, ал. 10 от 330, т.е. договор за оказване на медицинска помощ ще могат да сключват само лечебните заведения, които отговарят на изискването съответната дейност за оказване на болнична медицинска помощ да се осъществява само от специалист/и, работещ/и на основен трудов договор. От това следва, че чл. 59, ал. 12 не накърнява, а напротив - гарантира достъпността на медицинската помощ, докато обявяването ѝ за противоконституционна ще доведе до обратния ефект — ще направи медицинската помощ трудно достъпна за някои граждани, поради невъзможността на част от лечебните заведения да осигурят осъществяването на съответната дейност със специалист/и, работещ/и на основен трудов договор.

2. По разпоредбата на чл. 59в от 330:

Разпоредбата на чл. 59в от 330 е създадена с § 39 от Закона за изменение и допълнение на 330 (обн., ДВ, бр. 101/2009 г.). Тя е свързана със създадената със същия закон разпоредба на чл. 59б, съгласно която "директорът на РЗОК ... сключва договор с изпълнителите, които отговарят ... на критериите за осигуряване на достъпност и качество на медицинската помощ по чл. 59в". От това следва, че критериите за осигуряване на достъпност и качество на медицинската помощ, регламентирани в чл. 59в са условия, при наличието на които се сключват договори за оказване на медицинска помощ. Искането е за обявяване на противоконституционност на разпоредбата, всъщност на всички критерии (от т. 1 до 4), посочени в нея. Твърди се, че тя е противоконституционна, защото "въвежда де факто "недостъпна медицинска помощ" за част от българските граждани". Считаме, че искането е немотивирано, общо направено, без да са изложени конкретни мотиви по всеки един от критериите. Така не става ясно по какъв начин и защо конкретното изискване по т. 1 за обезпеченост на лечебното заведение по чл. 9 от Закона за лечебните заведения с медицински специалисти на основен трудов договор ще доведе до "недостъпна медицинска помощ", съответно, защо конкретното изискване по т. 2 за наличие на нормативно определената и технически изправна медицинска апаратура и техника на територията на съответното лечебното заведение ще доведе до "недостъпна медицинска помощ" и т.н.

Не считаме, че чл. 59в от 330 противоречи на чл. 52, ал. 1 от Конституцията. Според нас достъпността означава възможност да бъде осигурена такава медицинска помощ, която да гарантира опазване на здравето на гражданите, а липсата на обезпеченост на лечебните заведения с медицински специалисти на основен трудов договор, липсата на нормативно определена и технически изправна медицинска апаратура и техника, липсата на непрекъснато 24-часово изпълнение на медицинска помощ при спешни състояния и предоставянето на медицинска помощ, която да не е в съответствие с утвърдените медицински стандарти и Правила за добра медицинска практика (а това са изискванията, регламентирани в чл. 59в от 330), би довела до невъзможност да бъде осигурена въобще или да бъде осигурена такава медицинска помощ, която да е некачествена, дори застрашаваща живота и здравето на гражданите. В този смисъл, текстът на чл. 59в от 330 не накърнява, а напротив - гарантира достъпността на медицинската помощ.

С оглед на гореизложеното, Министерство на труда и социалната политика изразява становище, че разпоредбите на чл. 59, ал. 12 и чл. 59в от 330 не противоречат на Конституцията и счита, че искането за установяване на тяхната противоконституционност следва да бъде отхвърлено.

МИНИСТЪР:

ТОТЪ МЛАДЕНОВ

